

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

DOI: 10.52122/nisantasisbd.1467788

FİNANSAL VARLIKLARIN DEĞERLENMESİNDEKİ FAKTÖRLERE DAİR
DERİNLEMESİNE BİR İNCELEME

Dr. Ezgi ALP

Bağımsız Araştırmacı

e-posta: ezgialp.phd@gmail.com

ORCID 0000-0002-2797-4951

ÖZ

Bu makale, geleneksel finans modelleri ile davranışsal finans ve sosyal olarak oluşturulan değerler gibi yeni bakış açılarını keşfederek finansal varlık değerlemesinin çok yönlü doğasına derinlemesine inmektedir. Çalışma, ontolojik, epistemolojik ve metodolojik bir lens aracılığıyla, finansal dünyada değerün özünü analiz ederek değerlendirme süreçlerini altında yatan karmaşık katmanları açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Jeneolojik analizden yararlanarak ve feminist bakış açısını da dahil ederek, makale finansal değer belirlenmesinin karmaşıklıklarını ele almakta ve objektif ölçütler ile subjektif yorumlar arasındaki etkileşime ışık tutmaktadır. Bu çalışma, teorik çerçeveleri gerçek dünya uygulamalarıyla birleştirerek, finansal değer farklı ekonomik bağlamlarda nasıl kavramsallaştırıldığına derin bir şekilde anlamamıza katkı sağlamaktadır. Bu araştırma için etki kurul onayı alınması gerekmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik düşünce, Finansal değerlendirme, Finansal piyasa, Kurumsal yönetim.

Jel Kodları: B00, G12, G10, G30.

A COMPREHENSIVE REVIEW OF FACTORS IN FINANCIAL ASSET VALUATION

ABSTRACT

This paper delves into the multifaceted nature of financial asset valuation, exploring traditional finance models alongside emerging perspectives such as behavioral finance and socially constructed values. Through an ontological, epistemological, and methodological lens, it dissects the essence of value in the financial world, unraveling the intricate layers that underpin valuation processes. Drawing on genealogical analysis and incorporating a feminist perspective, the paper navigates the complexities of determining financial value, shedding light on the interplay between objective metrics and subjective interpretations. By bridging theoretical frameworks with real-world applications, this study contributes to a deeper understanding of how financial value is conceptualized, negotiated, and communicated within diverse economic contexts.

Keywords: Economic thought, asset valuation, financial markets, corporate governance.

Jel Codes: B00, G12, G10, G30.

Geliş Tarihi/Received: 13.04.2024

Kabul Tarihi/Accepted: 12.12.2024

Yayın Tarihi/Printed Date: 31.12.2024

Kaynak Gösterme: Alp, E. (2024). "Finansal Varlıkların Değerlenmesindeki Faktörlere Dair Derinlemesine Bir İnceleme". *İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (Özel Sayı) 60-72.

GİRİŞ

Finans dünyasında değerlendirme kavramı, uzun bir süredir geleneksel finans modelleri ve perspektifleriyle şekillendirilmiştir. Ancak, çok az eserde alternatif bakış açıları ile finansal varlık değerinin ontolojik, epistemolojik ve metodolojik yönlerini sorgulanmıştır. Bu makalede, finansal varlık değerinin geleneksel finans modelleri ve yeni bakış açıları açısından derinlemesine analizi yapılmaktadır.

Geleneksel finans literatürü varlık değerini genellikle pozitivist bir bakış açısıyla ele almıştır. Epistemolojik olarak varlıkların değerini ölçülebilir ve hesaplanabilir bir madde olarak görmüş ve finansal piyasaların bu değerleri doğru şekilde yansıttığına inanmıştır. Toplumsal bakış açısının finansal varlık değerini oluşturmada etkisi olduğunu savunan en genel geçer perspektiflerden bir tanesi ise davranışsal finanstır. Davranışsal finans modelleri rasyonellik varsayımını gevşetmekte ve yatırımcıların duygusal ve bilişsel önyargılara dayalı irrasyonel kararlar alabildiğini kabul etmektedir. Bu perspektife göre, finansal varlık değeri sadece varlığın içsel faktörlerinden değil, aynı zamanda toplumun önyargılarından, algılarından ve alışkanlıklarından da etkilenebilmektedir.

Ayrıca, bu çalışma, toplumsal olarak inşa edilmiş finansal değer konusunu jeneoloji ve feminist teori perspektiflerinden de incelemektedir. Finansal değer finansal sistemin katılımcıları arasında var olan sosyal anlaşmalara bağlı olarak gerçekliği savunulmaktadır. Para ve kredi gibi finansal kavramların da toplumsal bir uzlaşma sonucu inşa edildiği vurgulanarak, finansal gerçekliklerin sosyal anlaşmalarla ve önyargılarla güçlü bir şekilde bağlantılı olduğu gösterilmektedir.

Jeneolojik analiz sırasında, finansal sistemin ve finansta var olan kavramların tarihsel evrimi incelenmiştir. Finansal literatür genellikle finansal olguların doğal ve objektif olduğunu varsaymaktadır, ancak bu çalışma finansal olayların toplumsal, kültürel ve siyasi etkilerle de şekillendiğini savunmaktadır. Para ve finans literatüründe görmezden gelinen etkenler, jeneolojik analizle ortaya çıkarılmakta ve finansal sistemin politik mücadelelerden kaynaklanan toplumsal bir inşa olduğu vurgulanmaktadır.

Feminist teori perspektifi ile finansal değer incelenildiği bölümde, finansal değer belirlenmesinde erkek egemen bakış açısının güçlü etkisi incelenmektedir. Ayrıca, finans alanında cinsiyetçi unsurların ve metaforların bulunduğunu da ortaya konulmaktadır. Finans literatüründe kadınlarla ilişkilendirilen olumsuz kavramlar ve erkek metaforlarına vurgu yaparak, finansal alanda yapılan değerlemelerde cinsiyetçi yaklaşımlar konusunda farkındalık oluşturulması da planlanmaktadır.

Bu çalışma, finansal değeri farklı perspektiflerden ele alarak, finansal sistemde var olan kavramların toplumsal, kültürel ve siyasi etkilerle nasıl şekillendiğini incelemektedir. Makale, finansal varlık değerlemesini ele alırken pozitivist yaklaşımları, davranışsal finansın perspektiflerini ve toplumsal olarak inşa edilen değerleri bir araya getirerek literatüre katkı sağlamaktadır. Geleneksel finans teorisinin yanı sıra, davranışsal finans ve toplumsal bakış açılarına da odaklanarak, finansal varlıkların nasıl değerlendirildiği ve fiyatlandırıldığı konusunda geniş bir perspektif sunmaktadır. Ayrıca, finansal kararların ve sistemlerin gerçekliğinin nasıl şekillendiğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Bu yaklaşım, finans literatürüne çoklu bakış açıları sunarak, finansal karar alma süreçlerinin karmaşıklığını daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır. Politika yapıcılar için de politika üretme aşamalarında göz önünde bulundurulması gereken değişik yaklaşımlara dair bir özet sunmayı da amaçlamaktadır.

1. Finansal Varlık Değerinin Geleneksel Finans Modellemeleri Açısından Analizi

1.1. Geleneksel Finansın Ontolojik, Epistemolojik ve Yöntemsel Analizi

Finans literatürüne göre, bir finansal varlığın değeri, bu varlığın gelecekte sahipliği elinde bulunduran tarafa getireceği öngörülen maddi getirilerin bugünkü değerinin toplamına eşittir

(Sharpe, 1964). Ontolojik olarak, finansal varlıkların değeri pozitivizmin etkisiyle "şey benzeri" olgular olarak ele alınmaktadır. Finans literatüründeki bu dominant bir yaklaşıma uygun olarak firmaların finansal değeri de bu şekilde hesaplanmaktadır. Finans bilimi Comte (1880)'un Pozitivistlere önerdiği gibi, finansal dünya varlıklarını doğal dünyaya ait şeyler olarak ele almaktadır. Bu anlamda finans literatürü, her firmanın ölçülebilir bir değere sahip olduğunu ve bu değerın finansal piyasalar aracılığıyla gözlemlenebileceğini varsaymaktadır.

Geleneksel finansal modeller, yatırımcıların rasyonel varlıklar olduğunu ve bu çerçevede karar verdiklerini varsayımıyla çalışmaktadır. Yatırımcılar, mevcut olan bilgileri değerlendirmekte ve şirketin değerindeki değişime göre fiyatlamalarını düzenlemektedirler. Arbitraj olmaması prensibi, piyasanın temel değerden kısa vadeli sapmaları düzelterek öngörmektedir (Black ve Scholes, 1973; Merton, 1973). Geleneksel finans literatüründe firmanın değerinin yeni bilgiye göre yeniden değerlendirilmesinin amacı, epistemolojik olarak, firmaların değerinin içsel olduğuna ve bu nedenle toplumun yorumu veya anlaşmasından bağımsız olduğuna inanmayı gerektirmektedir. Bu görüşte, firma değeri yorumdan bağımsız olarak görülmektedir; çünkü değer firma varlığından gelmekte ve sadece firmanın içsel faktörlerindeki değişikliklerden etkilenmektedir.

1.2. Davranışsal Finans Açısından Analizi

Davranışsal finans modelleri, yine finansal varlıkların değerini varlıkların kendi içsel özelliklerine bağlamaktadır. Ancak bu finansal perspektif, rasyonellik varsayımını gevşetmekte ve yatırımcıların irrasyonel davranışlarına izin vermektedir (De Long et al., 1990; Odean, 1998; Tversky ve Kahneman, 1974). Bu bakış açısı, duygusal ve bilişsel önyargıların insanların irrasyonel yatırım kararları almasına neden olabileceğini savunmaktadır (Tversky ve Kahneman, 1974).

Bu görüşe göre, firma değeri sadece firmanın içsel faktörlerinden değil toplumun önyargılarından, algılarından, değerlerinden ve alışkanlıklarından da etkilenir. Bu yönüyle davranışsal finans yorumlamacı bir bakış açısına sahip gibi görünse de, geleneksel finans bakış açısında olduğu gibi, firmanın değerinin matematiksel olarak ölçülebileceğini varsaymaktadır. Araştırma metodları açısından epistemolojik bir belirsizlik bulunmamaktadır ve sonuçlar, pragmatik (induktif) çıkarımlarla türetilmektedir. Bu yönüyle, sayısal verilerin yorumlanması için kullanılacak teorinin ve yaklaşımın araştırmacının bakış açısından etkilenmeyeceğini varsayarak özellikle de sosyal bilimlerin maruz kaldığı çifte hermeneutik problemi de göz önüne alınmamaktadır.

Davranışsal finansın teorik çerçevesine göre, yatırımcılar bilişsel önyargılıktan muzdariptir ve mevcut bilgileri rasyonel bir şekilde işleyememektedirler (Brav ve Heaton, 2002). Barberis ve Thaler (2005) yatırımcıların rasyonellikten önyargılı inançlara sahip olmaları ve inançlarına göre tercihlerinin beklenen fayda teorisinden sapması nedeniyle uzaklaştıklarını belirtmektedir.

Yapılan araştırmalar, güvenin kültürel miraslarla sistematik şekilde farklılık gösterdiğini ve bu farklılıkların ekonomik sonuçlar doğurduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin, bir ülkenin vatandaşlarının başka bir ülkenin vatandaşlarına olan güveni, ticaret, portföy yatırımları ve doğrudan yabancı yatırımlar (FDI) üzerinde belirgin etkilere yol açmaktadır (Guiso, Sapienza, ve Zingales, 2009). Bu durum, yalnızca kurumsal özellikler ve bilgi setlerindeki farklılıklar kontrol edildiğinde bile geçerliliğini korumaktadır.

Benzer şekilde, yatırımcıların, belirli ürünlerin veya markaların tanındığına dayanan karar verme süreçleri, onların finansal varlıkları değerlendirirken benzer şekilde devreye girebilmektedir. Örneğin, aşinalık yatırımcıların marka ve ürün değerlemeleri üzerindeki kararlarını etkileyebilmekte; tanınmış bir ürün veya markaya olan güven, yatırım yapma istekliliğini artırabilmektedir (Ahmed ve d'Astous, 2008; Jimenez ve Martin, 2010). Dolayısıyla, irrasyonel yatırımcı seçimleri, tanındık faktörlerinin etkisiyle finansal varlıkların değerinde dalgalanmalara yol açabilmektedir.

2. Finansal Varlık Değerinin Toplumsal Olarak İnşa Edilebileceği Bakış Açısına Göre Analizi

Finans bilimi finansal sistem ve araçların doğal ve objektif bir şekilde tanımlandığını ve fiyatlandırıldığını varsaymak yerine, metin çözümleme ve yorumlama pratiğini de incelemelidir. Araştırmacılar bilginin finansal sistemin önemli bir belirleyicisi ve toplumsal gerçekliği oluşturmanın kritik bir parçası olduğunu kabul etmelerine rağmen, finansal olguların sosyal olarak kabul edilen 'bilgiden' bağımsız, nesnel ve ölçülebilir bir gerçeklik oluşturmadığını hala kabul etmemektedir. Halbuki, finansal sistemin varlığı ve sürdürülebilirliği, nesnel ölçülebilir bir gerçekliğin reddine ve, ironik bir biçimde, katılımcıların sistemde nesnel ölçülebilirlik olduğu inancına yoğun bir şekilde bağlıdır.

Finansal konularındaki gerçeklikler politik etkiler ve uluslararası müzakerelerin sonucu olarak oluşan toplumsal bir uzlaşmanın bir sonucudur (Kapstein, 1989). Para, devlet tarafından güvence altına alınan sembolik bir değere sahiptir ve toplumun devlete olan güveni, paranın kavramının işlenmesini sağlamaktadır. Benzer şekilde, kredi kavramı da ödemesini geciktirmeyecek katılımcıların güvenilirliği konusunda toplumsal bir uzlaşma olması gerekmektedir. Toplumda güvenilirlik konusunda bir anlaşmazlık ortaya çıkması durumunda, kredi kavramının ve buna bağlı olarak tüm finansal sistemin başarısız olduğu gözlemlenecektir. Buradan da anlaşılacağı üzere, para ve kredi kavramları da toplumsal olarak inşa edilmiş kavramlardır.

De Goede (2005) finansal bilginin hem tarihsel örüntülerle hem de sosyal olarak da inşa edildiğine dair kanıtlar olduğunu öne sürmektedir. Bildiğimiz üzere, finans bilimcileri bir finansal olgunun bazı değişkenlerinin, finansal olgunun değeri üzerinde belirleyici bir rol oynadığını savunmaktadırlar. Bu hipoteze göre, finansal varlıkların değerlendirilmesinde rol oynadığı tespit edilen bir faktörün belirlenmesi bilgisi hızla finansal sistemin katılımcıları arasında ortak bir bilgi haline gelmektedir. Bilimsel bir bilgi olduğu için tüm katılımcılar inançlarını o şeyin değeri hakkında bu yeni bilgiye göre değiştirmekte ve bu nedenle finansal varlık hakkında yeni inançlarına göre hareket etmektedirler. Sonuç olarak, finansal varlığın değeri, finansal sistem katılımcılarının dönüşen eylemleriyle kalibre edilmektedir. Bu nedenle yeni bilimsel bilgi, önceden durum böyle değilse bile, toplumdaki kişilerin algısını etkileyerek gerçeğe dönüşebilmektedir (Preda, 2007).

Latour (1996) bilimin toplumsal, kültürel ve siyasi yaşamın ayrılmaz bir parçası haline geldiğini savunarak bilimsel değişikliklerin insanların perspektifini etkileyerek sosyolojik, kültürel, ekonomik ve siyasi dönüşümlere neden olduğunu öne sürmektedir. Bu nedenle, bilimsel araştırmalardaki bulgular, finansal alandaki mekanizma ve değerleri önemli ölçüde etkilemektedir.

Aynı şekilde, toplumlar finansal sistem hakkında yapılan bilimsel çalışmaların sonuçlarını kullanarak bunları tersine de çevirebilmektedirler. Örneğin, Cross (1973) makalesi ile başlayan bir dizi makale pazartesi günlerinin negatif hisse senedi getirilerini belgelemektedirler (Cross, 1973; Keim ve Stambaugh, 1984; Lakonishok ve Smidt, 1988). Ancak, daha yakın zamanlı makaleler bu etkiyi belgelemekte başarısız olmuşlardır (Kamara, 1997; Mehdian ve Perry, 2001). Bilim insanları bu durumun sebebinin daha önce yayınlanmış olan makalelerin sonuçları kullanılarak yapılan alım-satımlar olduğunu belirtmektedirler.

Bilimsel bilgi, toplumun finansal şeyler hakkındaki gerçekle ilgili inancını değiştirmenin tek yolu değildir. Finansal sistemdeki gerçeklik, katılımcıların inancına son derece bağlıdır ve gerçeği değiştirmek için bazen yapay bir gerçeklik bile işe yarayabilmektedir. Örneğin halka sahte veya yanıltıcı bilgi yayılması hisse senedi fiyat manipülasyon yöntemlerinden biri olarak literatürde yerini almaktadır. Sahte bilgi, Sermaye Piyasası Kurulu gibi güvenilir bir kaynak tarafından reddedilmesine rağmen, hem anormal getiriler hem de anormal işlem hacmi oluşturabilmektedir ve sahte bilginin firma değeri üzerindeki bu etkisi 2 haftadan uzun bir süre boyunca etkisini devam ettirebilmektedir (Ullah, Massoud ve Scholnick, 2014).

Varlıkların değeri toplumsal algıların farklı yöntemler yoluyla şekillendirilmesiyle belirlenebilmektedir. İlginç bir örnek olarak Dan Ariely'nin "Akıldışı Ama Öngörülebilir" adlı eserindeki inci fiyatlandırmasıyla ilgili bir olay verilebilir. Bu hikaye, Tahiti siyah incilerinin pazarlama çabalarının ilk önce başarısız oluşunu ve toplum tarafından değerli oldukları hemfikir olunan taşların yanında yüksek fiyatlarla satılması sonrasında talep görmesini anlatmaktadır. Bu örnek de varlıkların değerinin gerçekliğin ötesinde, sosyal anlaşmalara ve algılara bağlı olduğunu göstermektedir.

Örnekler ve çalışmalar, finansal değerlerin sadece ekonomik verilerle değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel faktörlerle de belirlendiğini kanıtlamaktadır. Kültürel farklılıklar, ticaretin ve yatırım kararlarının arka planında yatan dinamikleri etkileyerek, bireylerin ve ülkelerin mali davranışlarını biçimlendiren önemli bir engel teşkil etmektedir. Dolayısıyla, toplumun genel algısı ve önyargıları, finansal ilişkilerin evrimine ve değer belirlenmesine derinlemesine etki etmektedir.

Yukarıda bahsedilen bilgiler göz önüne alındığında, her türlü bilginin materyal finansal yapıları yaratmak için ikincil düzeyde önemli olmadığını, ancak finansal sistemin varlığının maddeleşme biçimi olduğu sonucu çıkmaktadır. Butler (1993) maddeleşme sürecinin tek bir eylemin veya nedensel sürecin ürünü olmadığını, ancak normların yinelemesi yoluyla işlediğini savunmaktadır. Bu nedenle, finansal sistem gerçeğini normlar ve sosyal anlaşmalar temelinde, ayrıca yeni elde edilen bilgi tarafından oluşturulan inançlar ve sosyal anlaşmalar ışığında tekrar tekrar oluşturur.

2.1. Jeneolojik Analizi

Finansal varlıkların değerinin jeneolojik analizin temel amacı, finansın mevcut durumunun tarihsel ve politik kökenleri de göz önünde bulundurularak incelenmesidir. Foucault (1988) istenen dönüşümün şu anki kırılğan çizgiler takip edilerek mümkün olduğunu belirtmektedir. Ayrıca bize en açık gelen şeylerin tarihsel olarak inşa edilmiş olgular olduğunu ve her zaman aynı olmadıklarını, sadece "kırılğan tarih boyunca" değiştiklerini öne sürmektedir. Varlıkların gerçek değeri tarihsel çerçeve içinde ortaya çıkarmakta ve çoklu kökenleri varlıkları görmek için farklı bakış açıları eklemektedir. Bu nedenle, bu bölüm finansal varlık değerinin analizine para ve finansla ilgili bazı tarihsel gerçeklerle başlamaktadır.

Finans ve ekonomi bilimcileri, firmaların, para ve finans sistemlerinin mevcut varlıklarının tarihsel olay zincirlerinin kaçınılmaz sonuçları olduğunu ve bu olay zincirlerinin verimlilik maksimizasyonunun bir sonucu olduğunu savunmaktadır (Coase, 1995). Genellikle "tarihsel evrim" gibi terimleri kullanarak finans olaylarının tarihsel köklerini özetlemekte ve finansla ilgili tarihsel süreçlerin doğal varoluş biçimi olduğunu ve geri dönülemez olduğunu iddia etmektedirler.

De Goede (2005) finansal piyasa ve fiyatlar, maliyetler, ücretler gibi finansal konuların tarihsel olarak inşa edildiğini öne sürmektedir. Butler (1997) firmaların oluşumunu zamanla istikrar kazanan bir nesneleşme süreci ile tanımlayarak sınırlama, sabitlik ve yüzey etkisini üretmek oluşturduğunu savunmaktadır. Bu, finansal sistemi ve finansal varlıkları doğal varlık olarak gören finans bilimcilerin teorisine karşıdır; çünkü onlar finans varlıkları daha çok verimlilik maksimizasyonu arayışı ile doğal sonuçlar olarak görmektedirler. Ancak jeneoloji, Foucault (1988) belirttiği üzere bilimsel olarak kabul edilen söylemin gücüne karşı savaşıyor, finansal piyasalara ve paraya dair olguların tarihsel olarak inşa edilmiş olduğunu iddia etmektedir.

Shapiro (1993) finans sistemine dair verimlilik maksimizasyonu arayışı sonucu kaçınılmaz olduğu iddia edilen tarihi olayları bir efsane olarak adlandırmıştır. Shapiro (1993)'nun bahsettiği efsanelere literatürden örnekler verilebilmektedir. Cohen (1977) paranın gelişiminin, insanların isteklerini ve mal varlıklarını ticaret yapmada eşleştirmenin zorluğunun farkına varılmasıyla başladığını öne sürer. Sonra para, bir genelleştirilmiş değişim aracı olarak, üretimde uzmanlaşma ve iş bölümü gibi kavramların varlığını sağlamış ve böylece ticarete ve sosyal yaşamın diğer alanlarında verimlilik sağlamıştır. Finans bilimciler tarafından paranın gelişim hikayesi anlatılırken, kağıt paranın sembolik yapısının değerli metallerden farklı olarak

toplumca ve ahlaki olarak kabul edilemez olduğunu savunan altın yanlıları ile kağıt paranın ekonomik ilerlemenin doğal bir sonucu olduğunu ve ahlaki ve sosyal olguların ekonomik kavramlardan ayrı düşünülmemeyeceğini savunan "greenbackers" arasındaki tartışma göz ardı etmektedir (Carruthers ve Babb, 1996; 1567; O'Malley, 1994).

Martin (1994), gelişmiş kapitalist ülkelerin finansal sistemlerinin tarihsel evrimini hızlanan endüstrileşme ve dış ticaretin finansal sistem için bir fırsat sağlamasıyla açıklamaktadır. Strange (1988), ülkelerin ekonomik seviyeleri yükseldikçe fiziksel parayı güvenli tutan bazı kurumların ihtiyacının ortaya çıktığını ve bu nedenle bankaların ortaya çıktığını belirtmektedir. Ancak, paranın biriktirilmesi ve bankaya yatırılmasının popülerleşmesinden önce, tüketici toplumunun "parayı harcamak kolaydır, ama iyi harcamak zordur" mottosunun bankacılık sektörünün gelişimine olan tarihsel etkisine de yer verilmemektedir (Shapiro, 1993).

Finans literatürü finansal alanın mevcut biçimlenmesinde rol oynayan politik mücadelelere ve sosyal akımlara da pek sıklıkla yer vermemektedir. Siyaset, düzenleyici uygulamalar üzerindeki etkisi nedeniyle mevcut finansal sistemlerin oluşturulmasında inkâr edilemez bir rol oynamaktadır. Bu uygulamalar, finansal sistemin sınırlarını belirlemekte ve finansal sistemin katılımcılarına sosyal hayattaki rollerine ve finansal alandaki çıkarlarına bağlı olarak roller atamaktadır. Finans dünyasında, her katılımcının bir ilgisi olduğu varsayılmaktadır ve ilgisine bağlı olarak faydasını maksimize etmek için hareket ettiği varsayımı ile finansal teoriler oluşturulmaktadır. Ancak finansal alanın sınırları ve mekanizmaları çoğunlukla politik söylemler tarafından belirlendiği için katılımcılar, finansal kararları uygulamak ve bu kararlardan elde ettikleri faydayı maksimize etmek için politik olarak oluşturulmuş bir sistem kurallarına göre hareket etmek zorundadır. Sonuç olarak, Butler (1997)'in siyasi söylemin performativite teorisinde öne sürdüğü gibi, finansal sistemin mevcut yapısı, tarihsel evrimin doğal bir sonucu veya katılımcıların çıkarlarının sonucu değil, çoğunlukla politik söylemler tarafından şekillendirilmiştir ve bu söylemler politik güç mücadelelerinden kaynaklanmaktadır.

Meksika'daki politik söylemler, finansal sistemin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. 1929'dan 1997'ye kadar süren PRI hegemonyası, özel bankacılar üzerinde sıkı kontrol uygulayarak finansal sistemin kapalı bir yapı içinde kalmasına neden olmuş, bu durum yatırım teşviklerini zayıflatmıştır. Ancak, 2000 yılında Meksika'nın demokrasiye geçişi ve siyasi rekabetin artması, bankacılık sisteminde reformlar yapılmasına, kredi erişiminin iyileştirilmesine ve yabancı bankaların pazara girmesine yol açarak, finansal performativitenin politik değişimlerle nasıl dönüştüğünü göstermektedir (Haber ve Perotti, 2008).

Yukarıda belirtildiği üzere, güç ve politik mücadeleler mevcut finansal sistemin doğal varoluş süreci üzerinde çok önemli roller oynamaktadır. Yasal düzenlemelerin yardımıyla da finansal sistemin dönüşümü, bazı katılımcılara yetki vermektedir. Bu durum, Foucault (1976)'un güç anlayışını hatırlatmaktadır. Foucault (1976) güç ve gerçek arasında iç içe geçmiş bir ilişki olduğunu, gücün gerçek yaratılmasında içsel bir yaratıcı olarak yer aldığını ve gücün gerçeklik kavramı olmadan işlev göremeyeceğini ifade etmektedir. Ayrıca, toplumda güç dağılımı finansal gerçekler şekillendirmekte ve bu gerçekler toplumdaki güç dengesini belirlemektedir. Başka bir deyişle, güç hem gerçeğin nedeni hem de sonucudur; bu nedenle aralarında döngüsel bir nedensel ilişki bulunmaktadır. Finans literatürü genel olarak finansal gerçekliğin yaratılmasında rol oynayan güç ilişkilerini de görmezden gelmektedir.

Para ve finans literatüründe olduğu gibi firma değerini belirleyen unsurlar arasında da görmezden gelinen etkenler bulunmaktadır. Firma değerini belirleyen vekalet giderleri (Jensen ve Meckling, 1976), finansal yapı (Modigliani ve Miller, 1958; Masulis, 1980), yönetici kararları (Bebchuk, Cohen, ve Ferrell, 2009), yasal çerçeve (La Porta vd., 1998) ve kültür (Griffin, Guedhami ve Lu, 2021) gibi pek çok etken firma değerinin belirlenmesi literatüründe yer almasına karşın Shapiro (1993)'nun finansal literatüre dair eleştirilerinde yer verdiği etkenlerden hiç birine yer verilmemiştir.

Jeneolojik altyapıya bağlı olarak ortaya çıkan ülkelerin kurumsal farklılıkları ve bunların etkileri kurumsal teori çerçevesinde incelenmektedir. Kurumsal teori ile tutarlı olarak, gelişmiş ülkelerde kurumsal sürdürülebilirlik ve yatırımcı değerlemesi arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalar genellikle olumlu bir bağlantı ortaya koymaktadır (Martin-Moreno vd., 2014;

Friede vd., 2015). Buna karşın, gelişmekte olan ülkelerde yapılan çalışmalar genellikle olumsuz ilişkiler bulmaktadır (Martin-Moreno vd., 2014; Friede vd., 2015). Kurumsal farklılık hipotezi, bu farkı, gelişmekte olan pazarlarda mevcut olan kurumsal zayıflıklara bağlayarak açıklamaktadır; bu piyasalarda faaliyet gösteren yatırımcılar için sermaye birikimi, sürdürülebilir yatırımların potansiyel faydalarının önüne geçmektedir (Garcia ve Orsato, 2020).

2.2. Feminist Bakış Açısı Analizi

Finans, erkek egemen unsurların en çok gözlemlendiği uzmanlıklardan biri durumundadır. Dolayısıyla finans alanında birçok cinsiyetçi yaklaşıma ve unsurlara rastlamak mümkündür. Finans literatüründe, olumsuz kavramlar genellikle kadınlarla ilişkilendirilirken, olumlu kavramların tanımlanmasında erkek metaforları kullanılmaktadır. Örneğin, finans tarihinde, krizler histeri metaforlarıyla tanımlanmaktadır. 1929 Wall Street Çöküşü olayında finansal kriz "halk histerisi" olarak tanımlanmıştır. Histeri, çoğunlukla kadınsal unsurlarla bağdaştırılmaktadır ve kadınlar gözlemlenebilir tarih boyunca histerik varlıklar olarak tanımlanmaktadır (Showalter, 1997). Hatta histeri sözcüğü Yunanca uterus anlamına gelen "hysterika" kelimesinden türetilmiştir (Tasca vd., 2012).

Histeriye ek olarak, kredi de 18. yüzyıl İngiltere'sinde kadın olarak tanımlanmaktadır. Daniel Defoe, 1706-1709 yılları arasında *The Review of the State of the English* adlı dergide bir dizi makale yayımlayarak krediyi tam olarak şu ifadelerle Bayan Kredi (Lady Credit) olarak tanıtmaktadır: "Paranın genç bir kız kardeşi var, ticarete çok kullanışlı ve görevli bir hizmetkar... Dilimizdeki adı KREDİ...". (De Goede, 2005: 28) Bu da kadınların finans tarihinde olumsuz kavramlarla bağdaştırılmasına bir örnek olarak gösterilebilmektedir.

Feminist teorinin sosyal perspektifi, kadınların durumları erkeklerden farklı bir şekilde analiz etme ve daha farklı stratejik kararlar alma eğiliminde olduklarını öne sürmektedir (Carter ve Williams, 2003). Bazı çalışmalar, erkek ve kadın yöneticilerin farklı yönetim davranışlarına sahip olduğunu göstermektedir (Ford ve Richardson, 1994; Jianakoplos ve Bernasek, 2007). Ford ve Richardson (1994), kadınların erkek iş arkadaşlarına göre daha fazla etik kaygıya sahip olduklarını öne sürmektedir. Kadın yöneticilerin riskten kaçınma özellikleri, onları finansal ve yatırım kararlarında erkek iş arkadaşlarından ayırmaktadır (Eckel ve Grossman, 2008; Jianakoplos ve Bernasek, 2007). Kadın yöneticiler, erkek yöneticilere kıyasla daha az şirket satın alımı gerçekleştirme ve daha az borçlanma eğiliminde olduğu da gözlemlenmektedir (Huang ve Kisgen, 2013). Ancak, kadın yöneticilerin bu özellikleri, onların mutlaka optimal olmayan kararlar almalarına veya şirket değerine zarar vermelerine neden olmamaktadır (Jianakoplos ve Bernasek, 2007).

Toplumsal bazlı değişiklikler gözlemlense de, yatırımcılar güç ve başarı ile bağdaştırılan liderlik rollerini eril özelliklerle ilişkilendirmekte ve bunları 'erkeksi' işler olarak algılamaktadırlar (Eagly, Karau, ve Makhijani, 1995; Oakley, 2000). Üst düzey yönetimde cinsiyet çeşitliliğine sahip olan şirketler, 'kadınsı' bir izlenim bırakması sebebiyle 'gerçek' değerinden daha düşük fiyatlandırılmaktadırlar (Lee ve James, 2007). Dolayısıyla, finans literatüründe itibar, liderlik ve başarı gibi olumlu kavramların erkeklerle, finansal kriz ve borçlanma gibi olumsuz kavramların ise kadınlarla karakterize edildiğini göstermektedir.

Yatırımcıların bu konudaki bakış açılarını göz önüne seren pek çok ampirik kanıt bulunmaktadır. Yatırımcılar, kadın yöneticilerin yönetimindeki şirketleri, muhasebesel performansları erkek meslektaşlarının yönettiği şirketlerden farklı olmasa da (Adams et al., 2009; Dezsö & Ross, 2012; Haslam vd., 2010) ve hatta performansları daha iyi olsa da (Catalyst, 2004; Erhardt vd., 2003; Khan ve Vieito, 2013), erkek yönetiminde bulunan şirketlere oranlara daha düşük değerli olarak değerlendirmektedirler. Bu durum, finansal sistemin genellikle erkek bakış açısını yansıtan unsurları içerdiğinin de bir kanıtı niteliğindedir.

SONUÇ

Bu makalede, finansal değer, firma analizi ve para-finansa dair genel geçer tutumlar ontolojik, epistemolojik ve yöntemsel açılardan incelenmiş ve jeneolojik bir perspektiften ele alınarak toplumsal olarak inşa edilmiş firma değeri üzerinde durulmuştur. Öncelikle, firmaların finansal değeri ontolojik olarak pozitivist bir etkiden etkilenerek "şey benzeri" olgular olarak ele alınmış, ancak çalışma her firmanın ölçülebilir bir değere sahip olduğunu ve bu değerinin finansal piyasalarda gözlemlenebileceğini varsayarak, içsel faktörlere odaklanmıştır.

Geleneksel ve davranışsal finans modelleri arasındaki epistemolojik çatışma ele alınarak, finansal değerinin sadece içsel faktörlerden değil, aynı zamanda toplumun önyargılarından, algılarından ve alışkanlıklarından da etkilenebileceği vurgulanmıştır.

Toplumsal olarak inşa edilmiş firma değeri üzerine odaklanan ikinci bölümde, bilginin finansal sistemin katılımcıları arasında var olan sosyal anlaşmalara bağlı olarak gerçekliği oluşturduğu vurgulanmıştır. Para ve kredi gibi finansal kavramların da toplumsal bir uzlaşma sonucu inşa edildiği belirtilerek, finansal gerçekliklerin sosyal anlaşmalarla güçlü bir şekilde bağlantılı olduğu vurgulanmıştır.

Jeneolojik analizde, finansal sistemin ve para-finansta var olan kavramların tarihsel evrimi incelenmiş, finans literatürünün genellikle finansal olguların doğal ve objektif olduğunu varsaymasına politik söylemlerin finansal performativiteye etkisi de incelenerek karşı çıkmıştır.

Feminist bakış açısıyla, finans literatüründe var olan cinsiyetçi unsurlar ve metaforlar ele alınarak cinsiyet eşitsizliği konusunda farkındalık oluşturulmuştur. Liderlik, başarı ve itibar gibi olumlu kavramlar genellikle erkeklerle ilişkilendirilirken, finansal krizler ve borçlanma gibi olumsuz kavramlar genellikle kadınlarla ilişkilendirilmesi durumu finans literatüründe yaygın bir şekilde gözlemlenmektedir ve buradan yola çıkarak finansal varlık değerlemelerinde erkek bakış açısının etkili olduğunu söylenebilmektedir. Bu çalışma ile finansal varlık değerlemelerinin de genellikle toplumsal cinsiyet algılarından etkilendiği gözler önüne serilmiştir.

De Goede (2005) geleneksel ekonomik modellerin ötesinde finansal uygulamaların kültürel, politik ve sosyal boyutlarını inceleyen çeşitli disiplinlerarası bir yaklaşımı içerdiğini ortaya koymaktadır. Roberts (2025) toplumsal cinsiyet eşitliğinin finansal derinleşme süreçleriyle nasıl ilişkilendirildiğini sorgulamakta ve özellikle kamu ve özel sektör kurumlarından oluşan küresel bir koalisyonun araçsal bir toplumsal cinsiyet eşitliği gündemini nasıl teşvik ettiğini ele almaktadır. Shapiro (1993) yine modern finansal piyasalarda belirlenen değer kavramının ekonomik ihtiyaçları karşılamanın ötesinde tarihsel ve kültürel kodlar içinde nasıl şekillendiğini ve bu bakış açısının siyasi ekonominin düşünsel temelini dönüştürdüğünü tartışmaktadır.

Bu çalışma ise finans alanındaki kavramların karmaşıklığını anlamak ve değerlendirmek için farklı perspektifler sunarak, finansal sistemin ve para-finansta var olan gerçekliklerin sosyal, kültürel ve tarihsel bağlamları içinde nasıl şekillendiğini bütüncül bir şekilde ele almaktadır. Finansal sistemin sadece matematiksel bir düzen olarak değil, aynı zamanda toplumsal anlaşmaların ve güç ilişkilerinin bir ürünü olarak anlaşılması gerektiğini öne sürmektedir. Bu perspektifler, gelecekteki finans araştırmaları ve politika oluşturma süreçlerinde daha geniş bir anlayışın gelişmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Kurumsal finansman ve yönetimin makalede vurgulanan farklı bakış açılarını göz önünde bulunduran kapsayıcı bir bakış açısı taşıması açısından geleneksel finansal modelleri, davranışsal finans görüşlerini ve toplumsal olarak üretilen değerleri entegre eden bir yapıda olması gerekmektedir. Çeşitli bakış açılarını içererek ve karar alma süreçlerinde şeffaflığı sağlayarak kurumsal yönetim, objektif metrikler ile finansal değerinin subjektif yorumları arasındaki etkileşimi yönetebilmelidir. Ayrıca sağlam bir kurumsal yönetim çerçevesi, etik uygulamaları teşvik etmeli, hesap verebilirlik sağlamalı ve paydaş katılımını teşvik ederek tüm tarafların çıkarlarını gözetecek şekilde uyumlu hale getirmelidir. Bu bütünsel yaklaşım, sadece güveni ve itibarı artırmakla kalmaz, aynı zamanda uzun vadeli sürdürülebilirlik ve işletmelerin ve toplumun genelinde değer yaratmayı teşvik etmekte etkili olacaktır.

Gelecek çalışmalar için öneriler, finansal değerın toplumsal, kültürel ve tarihsel bağlam içinde şekillenişini daha derinlemesine incelemeyi içermelidir. Özellikle finansal sistemdeki toplumsal cinsiyet rolleri, değerlendirme süreçlerinde güç dinamiklerinin etkisi ve finansal kavramların kültürel kodlarla ilişkisi üzerine daha fazla ampirik araştırma yapılmalıdır. Ayrıca, disiplinlerarası yaklaşımlar kullanılarak, finansal değerlendirme süreçlerinin politik söylemlerden nasıl etkilendiğini ortaya koymak, finans literatüründe yerleşmiş olan cinsiyetçi ve ayrımcı kalıpları yeniden değerlendirmeye katkıda bulunacaktır. Kurumsal finansman ve yönetim uygulamalarında, şeffaflığı ve paydaş katılımını teşvik eden politikaların nasıl geliştirilebileceği üzerine odaklanılmalı, bu politikaların finansal karar alma süreçlerinde etik ve hesap verebilirlik boyutlarını nasıl güçlendireceği araştırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adams, S. M., Gupta, A., ve Leeth, J. D., (2009). Are female executives over-represented in precarious leadership positions? *British Journal of Management*, 20(1), 1-12.
- Ahmed, S. A. ve d'Astous A. (2008). Antecedents, Moderators and Dimensions of Country-of-origin Evaluations. *International Marketing Review*, 25(1), 75-106.
- Ariely, D. (2010). *Akıldışı ama öngörülebilir*. Optimist Yayın Grubu.
- Barberis, N. ve Thaler, R., (2005). *A survey of behavioral finance*. *Advances in Behavioral Finance*, Vol 2. Russell Sage Foundation.
- Bebchuk, L., Cohen, A., ve Ferrell, A. (2009). What matters in corporate governance? *The Review of Financial Studies*, 22(2), 783-827.
- Black, F., ve Scholes, M., (1973). The pricing of options and corporate liabilities. *Journal of Political Economy*, 81(3), 637-654.
- Brav, A., ve Heaton, J.B. (2002). Competing Theories of Financial Anomalies. *Review of Financial Studies*, 15, 575-606.
- Butler, J. (1993). *Bodies that matter: on the discursive limits of "sex."* London: Routledge.
- Butler, J. (1997). *Contingent foundations: feminism and the question of 'postmodernism'*. Feminists theorize the political, Londra: Routledge
- Carruthers, B. G., ve Babb, S. (1996). The color of money and the nature of value: Greenbacks and gold in postbellum America. *American Journal of Sociology*, 101(6), 1556-1591.
- Carter, N. M., ve Williams, M. L. (2003). The case of new firm growth. *New Perspective on Women Entrepreneur*. Greenwich: Information Age Publishing.
- Catalyst. (2004). *The bottom line: connecting corporate performance and gender diversity*. New York: Catalyst.
- Clark, G. L., Feiner, A., ve Viehs, M. (2014). *From the Stockholder to the Stakeholder: How Sustainability Can Drive Financial Outperformance*. SSRN Electronic Journal 10.
- Coase, R. H. (1995). *The nature of the firm*. UK:Macmillan Education.
- Cohen, B. (1977). *Organizing the World's money*. New York: Basic Books.
- Comte, A. (1880). *A general view of positivism*. UK: Routledge.
- Cross, F. (1973). The behavior of stock prices on Fridays and Mondays. *Financial Analysis Journal* 29(6). 67-69.
- De Goede, M. (2005). Resocialising and repoliticising financial markets: contours of social studies of finance. *Economic sociology: European electronic newsletter*, 6(3), 19-28.
- De Long, J. B., Shleifer, A., Summers, L. H. ve Waldmann, R. J., (1990). Positive feedback investment strategies and destabilizing rational speculation. *The Journal of Finance*, 45(2), 379-395.

- Dezsö, C. L. ve Ross, D. G. (2012). Does Female Representation in Top Management Improve Firm Performance? A Panel Data Investigation. *Strategic Management Journal*, 33, 1072–1089.
- Eckel, C. C., ve Grossman, P. J., (2008). Men, women and risk aversion: Experimental evidence. *Handbook of experimental economics results*, 1, 1061-1073.
- Eagly, A. H., Karau, S. J., ve Makhijani, M. G., (1995). Gender and the effectiveness of leaders: a meta-analysis. *Psychological bulletin*, 117(1), 125.
- Erhardt, N. L., Werbel, J. D., ve Shrader, C., B., (2003). Board of director diversity and firm financial performance. *Corporate Governance: An International Review*, 11(2),102–111.
- Ford, R., ve Richardson, W. (1994). Ethical decision making: A review of the empirical literature. *Journal of Business Ethics*, 13(3), 205–221.
- Foucault, M., (1976), *Two lectures. from Power/Knowledge: Selected interviews and other writings*. New York: Pantheon.
- Milanzi, M. C., (1988). Technologies of the Self: A Seminar with Michel Foucault. By LH Martin, H. Gutman ve PH Hutton. *Systems Research and Behavioral Science*, 18(1), 94.
- Friede, G., Busch, T., ve Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: Aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance ve Investment*, 5(4), 210-233.
- Garcia, A. S., ve Orsato, R. J. (2020). Testing the institutional difference hypothesis: A study about environmental, social, governance, and financial performance. *Business Strategy and the Environment*, 29(8), 3261–3272.
- Griffin, D., Guedhami, O., Li, K., ve Lu, G., (2021). National culture and the value implications of corporate environmental and social performance. *Journal of Corporate Finance*, 71, 102123.
- Guiso, L., P. Sapienza, ve Zingales L., (2009). Cultural Biases in Economic Exchange? *The Quarterly Journal of Economics* 124 (3), 1095–1131.
- Haber, S., ve Perotti, E. (2008). The political economy of financial systems (No. 08-045/2). *Tinbergen Institute Seminer Çalışması*.
- Haslam S. A., Ryan M. K., Kulich C., Trojanowski G., ve Atkins C., (2010). Investing with Prejudice: The Relationship Between Women’s Presence on Company Boards and Objective and Subjective Measures of Company Performance. *British Journal of Management*, 21, 484–497.
- Huang, J. ve Kisgen, D. J., (2013). Gender and corporate finance: Are male executives overconfident relative to female executives? *Journal of Financial Economics*, 108(3), 822-839.
- Jensen, M. C., ve Meckling, W. H., (1976) Theory of the firm: managerial behavior, agency cost and ownership structure. *Journal of Financial Economics* 4, 305-360.
- Jianakoplos, N., ve Bernasek, A., (2007). Are female more risk averse? *Economic Inquiry*, 36(4), 620–630.
- Jimenez, N. H. ve Martin, S. S. (2010) The Role of Country-of-origin, Ethnocentrism and Animosity in Promoting Consumer Trust: The Moderating Role of Familiarity. *International Business Review*, 19(1), 34-45.
- Kamara, A. (1997). New evidence on the Monday seasonal in stock returns. *Journal of Business*, 63-84.
- Kapstein, E. B., (1989). Resolving the regulator’s dilemma: International coordination of banking regulations. *International Organization* 43, 323–347.
- Keim D. ve Stambaugh R. (1984). A further investigation of the weekend effect in stock returns. *Journal of Finance*, 39(3), 819–835.
- Khan W. A., ve Vieito J. P. (2013). CEO gender and firm performance. *Journal of Economics and Business*, 67, 55-66.

- Lakonishok, J., ve Smidt, S. (1988). Are seasonal anomalies real? A ninety-year perspective. *Review of Financial Studies*, 1(4), 403-425.
- Latour, B. (1996). On interobjectivity. *Mind, Culture, and Activity*, 3(4), 228-245.
- La Porta, R. L., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., ve Vishny, R. W. (1998). Law and finance. *Journal of Political Economy*, 106(6), 1113-1155.
- Lee, P. M., ve James, E. H., (2007). She'-e-os: gender effects and investor reactions to the announcements of top executive appointments. *Strategic Management Journal*, 28(3), 227-241.
- Martin, R., (1994). *Stateless monies, global financial integration and national economic autonomy: the end of geography?* London: Basil Blackwell.
- Martin-Moreno, J., Harris, M., Gorgojo, L., Clarck, D., Normand, C., & Centeno, C. (2014). *Palliative care in the European Union. European Parliament Economic and Scientific Policy Department, 2008.*
- Masulis, R. W. (1980). The effects of capital structure change on security prices: A study of exchange offers. *Journal of Financial Economics*, 8(2), 139-178.
- Mehdian, S., ve Perry, M. J. (2001). The reversal of the Monday effect: new evidence from US equity markets. *Journal of Business Finance ve Accounting*, 28(7-8), 1043-1065.
- Merton, R. C. (1973). Theory of rational option pricing. *The Bell Journal of Economics and Management Science*, 141-183.
- Modigliani, F., ve Miller, M. H., (1958). The cost of capital, corporation finance, and the theory of investment. *The American Economic Review*, 48(3), 261-297.
- Oakley, J. G., (2000). Gender-based barriers to senior management positions: Understanding the scarcity of female CEOs. *Journal of Business Ethics*, 27, 321-334.
- Odean, T. (1998). Are investors reluctant to realize their losses? *The Journal of Finance*, 53(5), 1775-1798.
- O'Malley, M. (1994). Specie and species: race and the money question in nineteenth-century America. *The American Historical Review*, 99(2), 369-395.
- Preda, A. (2007). The sociological approach to financial markets. *Journal of economic surveys*, 21(3), 506-533.
- Roberts, A. (2015). Gender, financial deepening and the production of embodied finance: Towards a critical feminist analysis. *Global Society*, 29(1), 107-127.
- Shapiro, M.J., (1993), *Reading "Adam Smith": Desire, history, and value.* London: Sage.
- Sharpe, W. F. (1964). Capital asset prices: A theory of market equilibrium under conditions of risk. *The Journal of Finance*, 19(3), 425-442.
- Showalter, E. (1997). *Hystories: hysterical epidemics and modern culture.* London: Picador.
- Strange, S. (1988). *States and markets.* London: Pinter.
- Tasca, C., Rapetti, M., Carta, M. G., ve Fadda, B. (2012). Women and hysteria in the history of mental health. *Clinical practice and epidemiology in mental health: CP ve EMH*, 8, 110.
- Tversky, A., ve Kahneman, D. (1974). Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*, 185(4157), 1124-1131.
- Ullah, S., Massoud, N. ve Scholnick, B., (2014). The Impact of Fraudulent False Information on Equity Values. *Journal of Business Ethics*, 120, 219-235.

EXTENDED ABSTRACT*GENİŞLETİLMİŞ ÖZET*

A COMPREHENSIVE REVIEW OF FACTORS IN FINANCIAL ASSET VALUATION

Introduction and Research Purpose: The paper delves into a comprehensive analysis of factors influencing financial asset valuation, spanning traditional finance models, behavioral finance perspectives, and socially constructed values. It aims to explore the ontological, epistemological, and methodological dimensions of financial asset value determination, with additional insights from genealogical analysis and a feminist perspective.

Literature Review: The literature review critically examines the ontological, epistemological, and methodological aspects of financial asset value determination. It starts by discussing traditional finance models and also explores the positivist approach in financial valuation, where assets are treated as "thing-like" entities influenced by rational investor behavior, as well as the challenges posed by behavioral finance theories that relax the assumption of investor rationality. Moreover, the review delves into the socially constructed nature of financial values, acknowledging the influence of societal perceptions, biases, and norms on asset valuation. It also highlights the importance of genealogical analysis in understanding the historical evolution of financial concepts and practices, shedding light on how past events and decisions shape present-day financial realities.

Methodology and Findings: The paper adopts a genealogical analysis approach to trace the historical roots and development of financial asset valuation concepts. It also incorporates a feminist perspective, examining how gendered narratives and biases influence financial decision-making and value attribution. The findings highlight the complex interplay between traditional finance models, behavioral factors, societal constructions, and gendered perceptions in determining financial asset value.

Conclusions and Recommendation: The paper concludes by emphasizing the need for a nuanced understanding of financial asset valuation that incorporates diverse perspectives, including traditional finance models, behavioral finance theories, and sociological insights. It emphasizes the need for a more holistic and inclusive approach to financial analysis that considers not only traditional models but also behavioral, social, and feminist perspectives. Overall, the paper contributes to the ongoing discourse on financial asset valuation by integrating diverse perspectives and providing a nuanced understanding of the complexities involved in determining financial value in modern markets.

KATKI ORANI BEYANI VE ÇIKAR ÇATIŞMASI BİLDİRİMİ

Sorumlu Yazar <i>Responsible/Corresponding Author</i>	Ezgi ALP			
Makalenin Başlığı <i>Title of Manuscript</i>	Finansal Varlıkların Değerlenmesindeki Faktörlere Dair Derinlemesine Bir İnceleme			
Tarih <i>Date</i>	21/12/2024			
Makalenin türü (Araştırma makalesi, Derleme vb.) <i>Manuscript Type (Research Article, Review etc.)</i>	Araştırma Makalesi			
Yazarların Listesi / List of Authors				
<i>Sıra No</i>	Adı-Soyadı <i>Name - Surname</i>	Katkı Oranı <i>Author Contributions</i>	Çıkar Çatışması <i>Conflicts of Interest</i>	Destek ve Teşekkür (Varsa) <i>Support and Acknowledgment</i>
1	Ezgi ALP	% 100	-	-